

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w kinoteatrze dźwiękowym „WANDA” św. Gertrudy 5.

Areydzielo wielkiej klasy uznane bezsprzecznie za
najwybitniejszy twór tegorocznej produkcji europejskiej

WYROK ŻYCIA

Wspaniała epopea nieśmiertelnej miłości, zdrady
i poświęcenia wg. scenarjusza Marji Morozowicz-
Szczepkowskiej autorki „Sprawy Moniki“

W rolach gł.:

Irena Eichlerówna
Jadzia Andrzejewska
Bogusław Damięcki

Ponadto w programie nadzwyczajne dodatki
dźwiękowe i najnowszy tygodnik Paramounta.

„OWSIANKA”

Sp. z ogr. por. SOSNOWIEC

poleca swoje wyroby owsiane:

PŁATKI owsiane w paczkach a 200 i 400 grm.

**Nowy gatunek śnieżno biały szybko
gotujący się! 3-5 minut! odpowia-
dający najdroższemu płatkom ame-
rykańskim, a lepszy od niemieckich**

GRYSIK dla dzieci a la Himmeltau

MACZKA OWSIANA

KASZA OWSIANA

KAKAO OWSIANE i t. d.

MĄDRY KUPIEC forsuje w czasie kryzysu
produkty pierwszorzędne i tanie, stosując się do
wymogów zubożałej klienteli.

MĄDRY KUPIEC forsuje fabrykaty, przy któ-
rych osiąga odpowiedni zysk.

Wyroby „OWSIANKA” Sosnowiec
są jakościowo w Europie bezkonkurencyjne, tanie i dają
kupcom wysoki zysk!

Maszyny

**do pisania
rachowania
powielania
wszelkich systemów
reperuje
czyści
konserwuje**

pierwszorzędnie i tanio

także w abonamencie miesięcznym

Powiera

przepisuje

**wszelkiego rodzaju pisma
okólniki, prace, ugody sądowe i t. d.**

PRZEBORY do maszyn biurowych wszelkiego typu

I. MÜNTZ, Kraków
Bonerowska 11 - Tel. 117-68

Reklama jest dźwignią handlu!

Podatek od nieruchomości będzie się opłacało od rzeczywiście pobranego komornego.

NOWY WAŻNY OKÓLNİK MIN. SKARBU.

Ministerstwo Skarbu zauważyło z przedkładanych sprawozdań i memorjałów Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości, że Władze Skarbowe stosują niejednolitą praktykę przy udzielaniu ulg w państwowym podatku od nieruchomości. Wobec tego Ministerstwo udzieliło Izdom Skarbowym w tym względzie następujących wskazówek:

Całkowite lub częściowe umorzenie podatku może być przyznane w następujących wypadkach: 1) gdyby uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarczą płatnika, lub 2) gdyby ściągnięcie komornego od lokatora było rzeczą niemożliwą. — Do wskazanych w punkcie 2) okoliczności należy zaliczać również wypadki, gdy lokale stoją próżne, lub gdy właściciel pobiera komorne niższe, od komornego, jakie służyło za podstawę wymiaru podatku. Zastosowanie ulg jest dopuszczalne, gdy ściągnięcie komornego jest rzeczą niemożliwą, nie tylko od lokatorów z małych mieszkań, jedno lub dwuizbowych, ale także od lokatorów z większych lokali.

Prośba o ulgi z przyczyn podanych pod 2) może być uwzględniona, gdy łączny ubytek komornego, wywołany próżnaniem, obniżeniem lub nieściągalnością komornego, przekracza 15 procent. Prośba ta musi być uwzględniona, gdy ubytek ten przekracza 20 procent ogólnej sumy komornego z danej nieruchomości w stosunku rocznym.

Ulg powyższych udziela się na indywidualne podanie płatników, przyczem obowiązkiem płatnika będzie udowodnić okoliczności, uzasadniające przyznanie odpowiedniego umorzenia podatku. — Za takie dowody między innymi mogą służyć akta bezowocnej egzekucji na podstawie wyroku sądowego, kwitarjusz domowe, oraz wszelkie inne wiarygodne zapiski i zeznania osób, należycie obznajomionych z wysokością pobieranych w danej nieruchomości czynszów itp.

* * *

Powyższy reskrypt Min. Skarbu stanowi punkt zwrotny w dotychczasowej praktyce władz skarbowych. Wedle tej praktyki — próżnostań lokali, ani też zniżki komornego nie chciały władze skarbowe uznać za samodzielną podstawę do umorzenia podatku od nieruchomości. Dopiero gdy próżnostanie pomieszczeń w rzeczywistości, nieściągalność komornego od lokatorów i inne okoliczności zachodzące po stronie płatnika wytwarzały stan, w którym uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarczą płatnika, władze skarbowe przyjmowały, że zachodzą podstawy, do przyznania ulg, w postaci umorzenia po-

JEDYNE W POLSCE

Biuro Komercyjne S. PITZELE

Windykacja zaległych pretensji. — Inkaso bieżących wierzytelności. — Interwencje przy upadłościach, reklamacjach, zebraniach wierzycieli i t.p. — Komisowe kupno i sprzedaż. Zastępstwa handl. — Informacje specjalne we wszystkich miastach Polski

KRAKÓW

UL. LUBICZ 3, TELEF. 116-97.

datku. Zaznaczyć jednak należy, że wypadki przyznania ulg w tych warunkach należały do zupełnie wyjątkowych.

Nowy okólnik poleca władzom skarbowym, aby całkowicie, lub częściowo umarzały podatek od nieruchomości w dwóch wypadkach: gdyby ściągnięcie podatku mogło narazić egzystencję płatnika, lub gdyby ściągnięcie komornego od lokatora było niemożliwe. Pod ten drugi przypadek podciąga min. skarbu zarówno próżnostanie, jak i obniżkę komornego oraz nieściągalność komornego.

Okólnik ustanawia zarazem normę ubytku komornego wywołanego łącznie z powyższymi 3-ma okolicznościami, która uzasadnia udzielenie ulg. Gdy ubytek ten przekracza mianowicie 15 procent sumy komornego w stosunku rocznym, prośba płatnika może być uwzględniona, gdy ubytek przekracza 20 procent. — Izba skarbową winna z reguły udzielić ulg.

Podkreślić należy, że również uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających prawo do ulg zostało płatnikom w nowym reskrypcie znacznie ułatwione. Podczas gdy dotychczasowa praktyka wymagała dowodu z aktów sąd. na bezowocne przeprowadzanie egzekucji przeciw lokatorom, to nowy reskrypt dopuszcza wszelkie inne dowody, jak np. własne zapiski i książki właściciela realności oraz zeznania właściciela realności lokatorów, lub innych osób mających wiadomość o sprawie.

OPLATY NA FUNDUSZ PRACY ZA ROBOTNIKÓW LASOWYCH.

Prezydium Rady Min. pismem za L. 70-53/18, skierowanym do zainteresowanych czynników, wyjaśniło sprawę w ten sposób, iż od pracowników leśnych żadne opłaty na Fundusz Pracy się nie należą, jeśli natomiast opłaty takie były pobrane, winny być zwrócone.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII.

Kraków, dnia 6 stycznia 1934

Nr. 1.

Cena abonamentu:		Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7	Ogłoszenia:
Abonament kwartalny	4 zł	wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.	
„ półroczny	8 zł	Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43.	
„ roczny	16 zł	Telefon Nr. 132-67	
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń		Konto P. K. O. Nr. 400.342	Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
			Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
			Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
			Cała strona okładki 21 200 Pół strony okładki 21 100
			Ćwierć strony 21 50 Ósma strony 21 25
			Cała strona w tekście 21 450 , Pół strony 21 23
			Ćwierć strony 21 120 Jedna ósma strony 21 60

Pamiętajcie, że u firmy LEOPOLD HUTTERER Kraków, Grodzka 43, tel. 128-02
i we filjach:

Lwów, Sykstuska 19. - Rzeszów, 3-go Maja 11. - Mysłowice, Pszczyńska 17. - Drohobycz, M. Piłsudskiego 9.
Nowy Sącz, Jagiellońska 7. - Przemyśl, Mickiewicza 2.

są stale na składzie w największym wyborze:

instrumenty muzyczne, struny i wszelkie przybory do instrumentów. - Gramofony, płyty, igły, sprężyny. - Latarki elektryczne, baterje, żarówki. - Termosy i wkłady do tychże. - Rowery, opony rozmaitych marek i wszelkie przybory i części rowerowe. - Części radiowe. - Artykuły sportowe, łyżwy, narty, kijki, wiązania.

KSIEGI HANDLOWE

AMERYKANKI SALDA CONTI
WEKSLOWE

oraz do UPROSZCZONEJ KSIĘGOWOŚCI
własnego nakładu.

Registratory Kalendarze

Ceny bardzo niżone

Skład papieru. Centrala przyborów biurowych.

L. TEITELBAUM

KRAKÓW, UL. DIETLA L. 39.

TELEFON Nr. 171-98.

KAWIARNIA POLONJA

Kraków, ulica Grodzka L. 43.

Telefon 163-65.

Wydaje kompletne 1 zł
śniadania wiedeńskie

3 bilardy wiedeńskie.

Pokoje do gry.

O liczne odwiedziny uprasza

wł. M. Kremler.

Na granicy pesymizmu z optymizmem

Rok 1933 żegnamy z mieszanymi uczuciami. Z jednej strony bowiem przyniósł nam ubiegły rok niejako stabilizację kryzysu a nawet w drugiej połowie 1933 r. dało się zaobserwować lekkie ożywienie konjunktury światowej, z drugiej zaś strony natomiast nastąpiło niesłychane zaostrzenie międzynarodowej sytuacji politycznej, wyrażające się w wystąpieniu Japonii i Niemiec z Ligi Narodów, zwycięstwa hitlerow-

ców w Niemczech, naprężenia konfliktu Japonii ze Stanami Zjednoczonymi i Rosją i t. p. Rok 1933 nie przyniósł stabilizacji walut, a nawet w roku tym blok walut zepsutych doznał wyraźnego wzmocnienia w związku z krachem dolara. Wojna walutowa trwała zatem w ubiegłym roku nadal, jednak zarysowały się przynajmniej wyraźne kontury obydwu walczących frontów, z których jeden trwał przy detronizacji wa-

Mf 16825

10938

11

W teatrze „UCIECHA“ od piątku, dnia 5 stycznia 1934 r. najsensacyjniejsza premiera sezonu.

Na podstawie porozumienia polsko-austriackiego i porozumienia z Komitetem antyhitlerowskim oraz Związkiem Obrony Kresów Zachodnich

Pierwszy film austriacki w języku niemieckim

P.t. Przygoda na Lido Komedja muzyczna,
reżyserji Ryszarda Oswalda

W gł. roli Alfred Piccaver, Walter Rilla, Szöke Szakall, Suzi Lanner.

Muzyka K a p e r a, twórcy oprawy muzycznej filmów K i e p u r y.

luty złotej natomiast drugi uważał walutę złotą za podstawę gospodarstwa światowego. Inna rzecz, że w łonie frontu „dewaluacyjnego“ nagromadziło się w roku 1933 tyle niezadowolenia przeciw dalszemu wyścigowi dewaluacyjnemu, że więcej mówiono o szansach bloku złotego, aniżeli o szansach bloku dewaluacyjnego. Założenia programowe bloku złotego okazały się trwalszemi i obliczonemi na dłuższą metę, podczas gdy praktyka życiowa wykazała, że eksperymentowanie walutą dla stworzenia zastrzyku dla życia gospodarczego nie tylko nie przynosi organizmowi gospodarczemu danego kraju żadnego pożytku, ale wręcz wywołuje skutki ujemne zarówno dla sytuacji wewnętrznej - gospodarczej tego kraju, jak i dla stosunków gospodarczych w skali światowej. Zresztą z chwilą porzucenia parytetu złota przez Stany Zjednoczone, odezwała się u kierowników angielskiej polityki walutowej dość intensywna tęsknota za goldstandardem, albowiem wyścig dewaluacyjny Wielkiej Brytanji ze Stanami Zjednoczonymi nie uśmiechał się zbyt dla rządowi angielskiemu, z uwagi na straty, jakie wyścig ten powodował dla życia gospodarczego Anglii. Dlatego Anglja popierała raczej walkę Francji o przywrócenie parytetu złota walutom światowym, aniżeli walkę Stanów Zjednoczonych o pomnożenie zastępu państw, posiadających walutę kontrolowaną. Podobnie, jak rok 1932 był rokiem obaw o dalsze losy waluty złotej, albowiem mimo wszystko spodziewano się, że weźniej czy później Stany Zjednoczone porzucą parytet złoty dolara i temsamem lawina spadku waluty ogarnie wszystkie państwa świata, bez względu na ich programy walutowe, — tak rok 1933 przyniósł nam dowód odporności waluty złotej na ataki zwolenników waluty kontrolowanej i obecnie możemy spodziewać się raczej zakończenia wyścigu dewaluacyjnego, aniżeli jego intensyfikacji.

W dziedzinie światowych obrotów towarowych rok 1933 nie przyniósł nam poważniejszych zmian na lepsze. Uważamy jednakowoż, że jeżeli w sprawozdaniu za ubiegły rok możemy zanotować utrzymanie status quo w tej dziedzinie, zamiast corocznego wykazywania o pogorszeniu się sytuacji, to ta stabilizacja kryzysu w światowych obrotach towarowych jest raczej zjawiskiem pomyślnem. Biuro statystyczne Ligi Narodów notuje wprawdzie w 3-cim kwartale 1933 r. wzrost obrotu handlu światowego, jednak wzrost ten

nie wypływał z naturalnych tendencji i kierunków międzynarodowej wymiany towarowej, albowiem na wzrost ten składał się w pierwszym rzędzie dumping szeregu państw europejskich i Japonji, następnie zaś sztuczne forsowanie eksportu drogą premji dewaluacyjnych. W związku ze wzrostem obrotów światowych zanotowano również nieznacznie stosunkowo wyższą wskaźnika światowej produkcji przemysłowej, która to wyższa jednakowoż nie znamionuje sygnału do trwałej poprawy. Prawdziwym sygnałem poprawy światowej sytuacji gospodarczej i walutowej byłoby jedynie osiągnięcie porozumienia w najważniejszych sprawach gospodarczych i finansowych, a do tego porozumienia rok 1933 nie tylko nie przyczynił się, ale nawet zaostriżył różnice, istniejące dotychczas w tej dziedzinie między poszczególnymi państwami. Światowa konferencja gospodarcza w Londynie w lecie 1933 roku dała nam najlepszy dowód kompletnej niemocy państw w kierunku rozwiązania problemów, zahaczających o interesy tych państw i zadokumentowała dobitnie, że wszystkie wysiłki i najlepsza organizacja rozbijają się w chwili, gdy chodzi o osiągnięcie porozumienia w sprawach gospodarczych.

W roku 1933 nie zanotowaliśmy zatem żadnej poprawy w sytuacji gospodarczej. Nie to jest jednakowoż ważne. Rokrocznie przyzwyczajeni jesteśmy do tego, że narzekamy na ubiegły rok jako na rok wybitnego pogorszenia się sytuacji gospodarczej świata i zaostrenia kryzysu. Rokrocznie wskazujemy przy omawianiu „wyników bilansowych“ ustępującego roku, że światowa produkcja przemysłowa zmniejszyła się o tyle i tyle procent, obroty towarowe skróciły się o taką i taką kwotę i, że tyle i tyle walut oderwało się od mechanizmu goldstandardu. Żegnając ubiegły rok 1933 stwierdzamy po raz pierwszy w historii światowego kryzysu gospodarczego, że światowa produkcja przemysłowa nie tylko nie zmniejszyła się, ale nawet doznała wzrostu, że światowe obroty towarowe nie tylko nie zmniejszyły się, ale nawet uległy powiększeniu i, że częściej słychać na świecie głosy o konieczności najrychlejszego ustabilizowania walut światowych aniżeli słychać głosy o konieczności powiększenia szeregu państw o walucie zepsutej. Rok 1933 przyniósł nam zatem stabilizację kryzysu gospodarczego. Jeżeli wolno wypowiedzieć się obecnie na temat perspektywy rozwoju światowych stosunków gospodarczych, to

A m e r y k a n k i i księgi handlowe

wszelkiego rodzaju
po cenach okazyjnych

do nabycia we firmie:

Wolf Rosenblum
Kraków, Grodzka 40.

Skład papieru i przyborów biurowych.

można raczej skłaniać się ku optymistycznej ocenie tych stosunków aniżeli ku tradycyjnemu pesymizmowi.

* * *

To samo mutatis mutandis dałoby się powiedzieć i o sytuacji gospodarczej Polski. Niewątpliwie rząd nasz pracował bardzo pilnie nad przyspieszeniem tak zwanych „procesów wyrównawczych” przez likwidację przerostów w gospodarstwie społecznym, przez ulżenie rolnictwu i przemysłowi i przez zabezpieczenie naszego życia finansowego przed wstrząsami, idącymi od zewnątrz i mogącymi podważyć polską strukturę finansową. Musimy jednakowoż w tem miejscu stwierdzić, że równolegle do wysiłków rządu w kierunku złagodzenia skutków kryzysu gospodarczego dla przemysłu i rolnictwa rozwijała się nadal z całą wehementą myśl antyhandlowa, znajdująca częściej, aniżeli się spodziewaliśmy, swe praktyczne urzeczywistnienie w rozmaitych posunięciach rządowych, zwróconych

przeciw handlowi. Etatyzm doznał wyraźnego pogłęбления, podobnie jak wzrósł ciężar podatkowy, szczególnie uciskający warstwę handlu; nie uczyniono nic dla ulżenia tragicznej sytuacji kredytowej handlu; kosztem handlu ratowano inne gałęzie naszego życia gospodarczego; nie ukrócono w należyty sposób szkodliwej działalności karteli przemysłowych, a ostatnio śwista się nad głową umartwionego handlu biczem upaństwowienia handlu rolniczego.

Cały świat, przywalony ciężkim głazem kryzysu gospodarczego, odważa się odetchnąć swobodniej w przekonaniu, że głaz ten może się obecnie raczej zmniejszyć, aniżeli zwiększyć. Dźwigane z wielkim mozołem rolnictwo polskie też oddycha swobodniej i z ufnością patrzy w przyszłość. Przemysłowi też nie brak optymizmu.

Handel jęczy nadal. Powodów ma dość, a nadziei — żadnej.

Sem.

Nowa ustawa o ubezpieczeniu społecznym wchodzi w życie

PRACODAWCY MAJĄ DO 15 B. M. ZGŁOSIĆ PRACOWNIKÓW DO UBEZPIECZALNI SPOŁECZNYCH.

Z dniem 1-go stycznia 1934 roku wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ustawa z 28-go marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w zakresie wszystkich rodzajów ubezpieczeń, objętych tą ustawą, t. j. ubezpieczeniu na wypadek choroby, emerytalnem robotników umysłowych i od wypadków wszystkich pracowników.

Jednocześnie wchodzi w życie rozporządzenie wykonawcze Ministra Opieki Społecznej, normujące sposób dokonywania zgłoszeń i uiszczania składek w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Z dniem 1-go stycznia 1934 roku zostają z dotychczasowych kas chorych utworzone ubezpieczalnie społeczne.

Wszelkie zgłoszenia do ubezpieczenia i składki, dotyczące okresu od 1-go stycznia 1934 r. począwszy, kierować należy wyłącznie do ubezpieczalni społecznych (b. kas chorych) lub ich oddziałów.

Pracodawcy obowiązani są zgłosić w terminie najpóźniej do 15-go stycznia 1934 roku do właściwej ubezpieczalni społecznej (b. kasy chorych) wszystkich pracowników, zatrudnionych w dniu 1-go stycznia 1934 roku bez względu na to, czy byli oni poprzednio zgłoszeni we właściwych instytucjach ubezpieczeniowych. Zgłoszenia winny być dokonane indywidualnie dla każdego pracownika na formularzach Nr. 1, które są do nabycia w ubezpieczalniach społecznych (b. kas chorych).

Wszyscy pracodawcy, zatrudniający w dniu 1-go stycznia 1934 roku pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, obowiązani są zgłosić do ubezpieczalni (b. kas chorych) swe zakłady pracy w terminie do 15-go stycznia włącznie na formularzach Nr. 7.

Pracowników przyjętych do pracy po 1-szym stycznia 1934 roku obowiązany jest pracodawca zgłaszać w tym trybie w ciągu 7 dni, a jeżeli siedziba zakładu pracy znajduje się poza siedzibą ubezpieczalni

lub jej oddziału — w ciągu 10 dni. W tym samym terminie obowiązany jest pracodawca dokonywać zgłoszenia zakładu pracy w razie przyjęcia po raz pierwszy pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia.

Składki ubezpieczeniowe należne za czas po 1-szym stycznia 1934 roku obowiązany jest pracodawca uiszczać do ubezpieczalni (b. kasy chorych) łącznie za wszystkie rodzaje ubezpieczenia co miesiąc zdołu najpóźniej do 10 dnia każdego miesiąca. W tym samym terminie obowiązany jest pracodawca dokonywać do właściwej ubezpieczalni zgłoszenia zaszyłych w ciągu miesiąca zmian w stanie zatrudnienia i zmian zarobków, zatrudnionych u niego pracowników, w sposób przewidziany w rozporządzeniu wykonawczem i ewent. pouczeniach.

Składki ubezpieczeniowe, należne za czas do dnia 31-go grudnia 1933 roku z tytułu ubezpieczenia od wypadków, ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych oraz ubezpieczenia inwalidzkiego robotników (z wyjątkiem robotników rolnych) na obszarze województw zachodnich, NALEŻY PO DNIU 1-GO STYCZNIA 1934 ROKU UISZCZAĆ DO TERYTORJALNIE WŁAŚCIWYCH ODDZIAŁÓW (BIUR) ZAKŁADU UBEZPIECZENIA OD WYPADKÓW, ZAKŁADU UBEZPIECZENIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH I ZAKŁADU UBEZPIECZENIA EMERYTALNEGO ROBOTNIKÓW (Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

Do tych samych instytucji kierować należy wszelkie zgłoszenia i korespondencje, dotyczące ubezpieczenia na podstawie ustaw obowiązujących przed 1-szym stycznia 1934 roku.

DOPLATY ZA PORADY, ZABIEGI I LEKARSTWA W KASACH CHORYCH.

Z dniem 1-go stycznia 1934 roku wchodzi w życie rozporządzenie ministra opieki społecznej o dopłatach za porady lekarskie, lekarstwa, środki lecznicze i pomocnicze, oraz zabiegi lecznicze w ubezpieczalniach społecznych (kasach chorych).

Zgodnie z treścią tego rozporządzenia ubezpieczalnie społeczne pobierać będą od ubezpieczonych następujące dopłaty: za poradę lekarską 20 gr., za zabieg, lekarstwo, środek leczniczy i pomocniczy po 10 gr., za specyfiki farmaceutyczne i preparaty organoterapeutyczne 30 gr.; jeżeli zabieg dokonany będzie jednocześnie z poradą opłata wynosić będzie tylko 20 gr.

Ubezpieczalnie społeczne nie będą pobierały opłat za zabiegi chirurgiczne, rozpoznawcze, naświetlanie

gwarantują te 3
wypróbowane
marki:

**Prawdziwa
Francka
Kawa Enrilo
Kawa
Kneippa**

lampą kwarcową dzieci do lat trzech przeciwko krzywicy i gruźlicy gruźlicowej, oraz za szczepienia ochronne. Również nie będą pobierane opłaty za porady przy chorobach zakaźnych (rozporządzenie przewiduje 31 takich chorób), przy wszystkich chorobach dzieci do końca trzeciego roku życia, przy ostrych chorobach umysłowych, przy chorobach ostrych (10 chorób), oraz przy nagłych wypadkach. Ponadto nie będą podlegały opłatom lekarstwa i środki opatrunkowe, zastosowane osobiście przez lekarza lub personel lekarski, oraz surowicę szczepionki i niektóre środki, przewidziane w rozporządzeniu w liczbie 37. Również wydawane będą bezpłatnie środki lecznicze, zalecone przez lekarza na bezpłatnej poradzie.

Ubezpieczeni, których choroba połączona z niezdolnością do pracy trwa dłużej niż cztery tygodnie, począwszy od 5 tygodnia zwolnieni są od wszelkich dopłat.

ZAKŁAD RYTOWNICZY

„SZYLDY EMALJOWANE
i METALOWE”

PIECZATKI
METALOWE
KAUCZUKOWE

WINIETY
TŁOCZONE
W KOLORACH

A. LEKS. FISCHHAB

**WYTWÓRNA PIECZATEK
KRAKÓW, GRODZKA 46**

Telefon 132-56.

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

SPRAWOZDANIE

z Walnego Zgromadzenia Członków Krak. Stow. Kupców.

Dnia 25 grudnia r. ub. odbyło się w obecności statutem przewidzianego kompletu Członków Walne Zgromadzenie Członków Krak. Stow. Kupców. Przewodniczący Prezes Stow. r. **Schechter Samuel** zagaił W. Z., poświęcając wspomnienia pośmiertne zmarłym w roku sprawozdawczym blp. Członkom, a mianowicie **Pinkusowi Moorowi**, **Salomonowi Lustbaderowi**, **E. D. Freehlichowi**, **Michałowi Faenkłowi**, **Eljaszowi Horowitzowi**, **Bertoldowi Fraenkłowi**, **S. A. Lenkowitzowi**. Walne Zgromadzenie uczciło Zmarłych przez powstanie. Przewodniczący szkicuje cele i zadania organizacji kupieckiej, wskazując na przyczyny, które uniemożliwiły całkowite ich spełnienie; poczęstnie w nich miejsce zajmuje ogólna apatia, w świecie kupieckim, zanik wiary w lepszą przyszłość, na skutek beznadziejności walki i wysiłków nad porawą doli. Stowarzyszenie zdane więc wyłącznie na własne wysiłki, nie zaniedbało żadnych dróg i sposobów, aby zniekanemu kupiectwu przyjąć z radą i czynną pomocą. W wielkiej mierze przyczyniły się do tego częste obrady Wydziału i Prezydium (w liczbie 10 wzgl. 22) urządzano odczytyt informacyjne i zgromadzenia publiczne, współpracowano na terenie gospodarczym z organizacją BBWR., brano udział w jej zjazdach, przedłożono memorjały, zawierające najważniejsze postulaty kupiectwa, opracowano projekty środków zaradczych dla zwalczania obecnego ciężkiego położenia kupiectwa, pozostawano w stałym kontakcie z Krak. Izba Przemysł-

Handlową i Centralą Związku Kupców w Warszawie, miarodajne czynniki czyto zapomocą prasy (tj. własnego organu „Przegląd Kupiecki“ oraz czasopism codziennych) czy za pomocą indywidualnych przedstawień informowano o faktycznym stanie rzeczy i wnioskowano życzone przez kupiectwo zmiany. Działalność i żywotność Stowarzyszenia objawiała się w roku sprawozdawczym na każdym odcinku, dotyczącym się kupiectwa. W szczególności, interwenjowano w sprawach podatkowych: o umorzenie grzywien podatkowych, o rewizję odmownych decyzji odnośnie 1 proc. stawki ulgowej za lata ubiegłe, uzyskano wpływ na wybór członków Komisji Szacunkowej dla podatku dochodowego, wydelegowano rzeczoznawców branżowych dla podatku przemysłowego, interwenjowano w sprawie uzgodnienia sprzeczności w okólniku o umorzeniach zaległości podatk. opracowano uwagi do projektu rozp. o nadzwyczajnej daninie majątkowej, opinjowano pojęcie przerebu, interwenjowano w sprawie niewłaściwego sposobu prowadzenia egzekucji oraz w spr. nieuwzględniania tymczasowych ograniczeń wymiarowych, współpracowano nad ustaleniem norm przeciętnej dochodowości na r. 1933, przedłożono listy kandydatów na członków Komisji Szacunkowych dla podat. przemysłowego, — interwenjowano w spr. przeprowadzania egzekucyj bez uprzedniego upomnienia, — w spr. zajmowania cudzych towarów u spedytorów, Komisjom Szacunkowym i Odwoławczym przedłożo-

no setki informacji o faktycznych stosunkach podatników wzgl. rekurentów, — uzyskano ulgi dla ukaranych z powodu spóźnionego wykupienia świadectw przemysłowych na skutek ubóstwa, przedstawiono niezgodność z przepisami ust. przy pobieraniu odsetek zwłoki w ciągu 14 dni stycznia. urządzono ekspozyturę dla ułatwienia członkom nabywania świadectw przemysłowych, Sekretariat wygotował członkom bezpłatnie ponad 2000 próśb i podań, — interwenjowano w znacznej ilości indywidualnych spraw, „Przegląd Kupiecki“ udzielał fachowych porad i informacji, opracowano szereg opinii do projektów podatkowych np. w sprawie. scalenia podatku przemysłowego przy imporcie owoców zagranicznych, — podatku od uboju, — nieścisłości w rozp. o nadzwyczajnej daninie majątkowej oraz w spr. ujednolicenia praktyki w tej dziedzinie, — opodatkowania przedsiębiorstw ekspedycyjnych, — zmian w zryczałtowanym podatku przemysłowym na lata 1933/34, — w sprawie projektu nowej ordynacji podatkowej, — o przyspieszenie wydania okólnika rozszerzającego ulgi w dziedzinie świadectw przemysłowych na rok 1934, — w spr. projektu rozp. o zasadach sporządzania bilansów osób prawnych, zawnioskowano zwolnienie konferencji z udziałem przedstawicieli władz skarbowych celem uzgodnienia rozbieżności interpretowania przepisów, decydujących o prawidłowości ksiąg handlowych, interwenjowano w sprawie nieślusznego potrącania pełnej sumy należności skarbowych przy wypłacie wynagrodzenia z tyt. dostaw państwowych i samorządowych, w sprawie egzekucyjnego zajmowania cudzych ruchomości przez władze skarbowe, — w spr. ustalenia kwestji wysokości zaliczek kwartalnych na podatek przemysłowy na rok 1933. w związku z nowelizacją ustawy i zmianą zasadniczych stawek, — w sprawie posilkowania się opinjami Izb Przemysłowo-Handlowych przy rozpatrywaniu próśb o umorzenia zaległości podatkowych, przedłożono listę importerów z Czechosłowacji z wyszczególnieniem grupowem i stosunkowem ich udziału w kwotach kontyngentowych, — wniesiono memoriał w spr. ujemnych skutków błędnego wskazywania pozycji taryfy celnej przy imporcie tow. zagr., interwenjowano w związku z wprowadzeniem w życie nowej taryfy celnej o przyspieszenie nadejścia towarów do Krakowa z zagranicy przed 11. X. 1933 roku, przedstawiono szkody, wynikające dla kupiectwa z powodu niedostatecznej kontroli wycieczkowców, powracających z masowych wycieczek zagranicę, wskazano na trudności przy imporcie kawy i zwołano w tym celu konferencję, która w znacznym stopniu

zaradziła tym trudnościom, — wskazano miarodajnym władzom na olbrzymie szkody, wynikające dla solidnego kupiectwa z powodu masowego szmuglu z zagranicy tow. kolonialnych, a w związku z licytacyjną sprzedażą uchwyconych towarów, wskazano na nielojalną konkurencję, czynioną przez przygodnych nabywców, nie opłacających podatków i nie ponoszących kosztów, będących więc w stanie sprzedawać potem te towary poniżej kosztów nabycia osiadłego kupiectwa, — wskazano na ujemne dla życia gospod. skutki zamiany długów dolarowych na złotowe lub dolarowe w zlocie po kursie wyższym od kursu giełdowego, — zaprojektowano wprowadzenie podmiejskich biletów kolejowych, — rozszerzenie czasu ważności na 4 dni biletów wycieczkowych (aby kupcy żydowscy przy wyjazdach piątkowych w porze letniej również mogli korzystać z ulgowych cen), — interwenjowano w sprawie podciągnięcia pod amnestję grzywien, nałożonych przez Kasy Chorych, — opracowano opinię do projektu rozp. o oznaczaniu miary przędzy wełnianej, półwełnianej i bawełnianej, przeznaczonej dla detalicznej sprzedaży, — do projektu rozp. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, Samorządu i Instyt. prawa publicznego, — zajęto zdecydowane stanowisko do projektu rozporz. o zwalczaniu nieuzasadnionych cen na przedmioty powszechnego użytku, — wniesiono przedstawienie w sprawie zwalczania handlu ulicznego i domokrażnego, w spr. sklepików szkolnych i giełdy książkowej przy ul. Szpitalnej, — wskazano na potrzebę wdrożenia akcji retorsyjnej wobec Niemiec z powodu wydania tamże zakazu przekazywania zagranicznym wierzycielom ich należności, — interwenjowano z powodu niesprawnego doręczania poczty (zwłaszcza w Podgórzu), — przedłożono listę kandydatów na zarządców ugodowych i konkursowych, — opracowano opinię do projektu nowej ustawy scaleniowej o ubezpieczeniu socjalnem, — do projektu zmian w spr. opłat stemplowych od kolejowych dokumentów przewozowych, — żalono się na niesprawne funkcjonowanie sądów grodzkich, — na powolny tryb postępowania przy skargach wekslowych, — na fatalne dla kupiectwa następstwa moratorjów rolniczych, — domagano się wydajnych zniżek kolejowych dla kupiectwa stale podróżującego, — udzielania kredytów dla drobnego kupiectwa przez instyt. finansowe państwowe i P. K. O., — obniżki opłat telefonicznych oraz wskazywano na drastyczny sposób upominania przez pocztę abonentów o zapłatę 1-miesięcznej należności przez zamykanie telefonu bez uprzedniego przypomnienia, — współpracowano z odn. organizacjami lo-

katorskimi w związku z postulatem obniżki czynszów od lokali handlowych, — wygotowano opinię do projektu ustawy o prawie handlowem, — zainteresowano władze nadzorcze horendalnemi grzywnami, nakładanemi przez Kasę Chorych za najmniejsze i nieświadomie popełnione przekroczenie oraz na niesprawne funkcjonowanie Magistratu jako władzy odwoławczej w tych sprawach, — osiągnięto częściowy sukces w sprawie obniżki cen prądu elektrycznego, — Członkowie Zarz. Stow. żywo interesowali się szkolnictwem zawodowo-kupieckim, biorąc udział w obradach kierownictwa Wyższego Studium Handlowego, szkoły ekonomiczno-handlowej, konferowano w sprawie szkół dokształcających, — poparto czynnie usiłowania absolwentów-Żydów WSH. przy założeniu przez nich Szkoły handlowej, — wzięto udział w wyborach do Rady miejskiej, do której z ramienia Stowarzyszenia wybrany został jego Prezes, — interwenjowano w Magistracie w szeregu spraw natury ogólnokupieckiej i indywidualnej.

Mówca wskazuje na gorliwą działalność szeregu członków Wydziału i Prezydium, dzięki której to pomocy Stowarzyszenie było w stanie interwenjować w szeregu spraw i osiągnąć stosunkowo dobre wyniki. — Przy tej sposobności wskazuje na nader życzliwe i objetektywne ustosunkowanie się Izby Przemysł. Handlowej do wszystkich poczynąń i przedstawień sfer kupieckich, wyrażając zarówno jej Prezydentowi jakoteż Członkom Dyrekcji serdeczne podziękowanie.

Powyższe sprawozdanie przyjęte zostało przez zebranych wśród aklamacji do zatwierdzającej wiadoomości.

ad 2) Sprawozdanie Skarbnika składają pp. r. **Margulies** Łazarz oraz **Halpern** Ignacy, wykazując, że mimo — naogół ciężkich stosunków w handlu, — nie zmniejszyła się ani ilość członków ani wpływy kasowe, co świadczy o żywotności Stowarzyszenia i o konieczności rozwoju tejże placówki dla dobra krakow. kupiectwa.

Sprawozdanie Administracji „Przeglądu Kupieckiego“, złożone przez r. **Fromowicza** Leopolda wykazuje stosunkowo znaczny spadek ilości abonentów, co tłumaczy faktem, iż w roku sprawozdawczym przeprowadzono „czystkę“, o tyle; iż skreślono wielką ilość abonentów zalegających od roku 1932 z zapłatą należności abonamentowej. — Mimo to jednak strona finansowa na tem nie ucierpiała, gdyż zainkasowano część zaległości z 1933, uzyskano większą ilość inseratów, ograniczono znacznie wydatki, tak, że naogół

mimo ukazania się w roku 1933, większej ilości numerów (o 6) w stosunku do roku ubiegłego saldo jest wyższe niż za rok 1932. — Apeluje do zebranych, aby rozwijali między znajomymi propagandę za „Przeglądem Kupieckim“ zarówno w kierunku abonowania go jakoteż w kierunku udzielania zleceń insercyjnych.

Sprawozdanie Sądu polubownego składa (pod nieobecność Przewodniczącego Sądu Arbitrów r. **Ma** ksymiljana **Neumanna**, przeszkodzonego wyjazdem kuracyjnym) r. **Rosenblum** Wolf, wykazując sprawne funkcjonowanie tej instytucji, która szereg spraw jej poruczonych do rozstrzygnięcia załatwiła w ciągu krótkiego czasu, ku obopólnemu zadowoleniu stron sporujących się, przez co oszczędzono im znacznych kosztów przewlekłego procesowania się.

Sprawozdanie „Funduszu Zapomogowo-kredytowego“ składa r. **Rosenblum** Wolf jako przewodniczący tejże instytucji filantropijnej. — Ze sprawozdania wynika, że w r. 1933 udzielono 95 pożyczek na ogólną sumę zł. 25.280 przy kapitale obrotowym złotych 14.300. — Dzięki pożyczkom tym — podnosi sprawozdawca — utrzymano szereg rodzin, dla których te bezprocentowe pożyczki stanowią cały kapitał obrotowy.

Sprawozdanie Komisji Kontrolującej składa jej Członek p. **Wilhelm Leinkram**, zaprzysiężony znawca spr. buchalteryjnych, który oświadczył, że księgowość została zbadana, stwierdzono jej prawidłowość, wobec czego wnosi o udzielenie absolutorjum ustępującemu Wydziałowi. — Wniosek ten został jednogłośnie uchwalony.

ad 3) **Zmiana paragr. 2 statutu Stowarzyszenia:** Przewodniczący zgłasza wniosek Prezydium o przeprowadzenie następującej zmiany statutu: „jako pkt i) paragr. 2 statutu dodaje się następujące: „udzielanie pomocy prawnej zapomocą porad prawnych oraz wygotowywania pism i podań do władz sądowych i administracyjnych“. — Wniosek ten został przez Walne Zgromadzenie jednogłośnie uchwalony.

ad 4) **Uchwalenie budżetu na r. 1934.** Kwestję tę referuje p. **Ignacy Halpern**, wnioskując uchwalenie preliminarza budżetowego na zł. 22.710. Po uzasadnieniu poszczególnych części składowych proponowanej sumy, Walne Zgromadzenie wniosek w całej wysokości uchwała.

ad 5) W dyskusji biorą udział pp. r. **Szyf** Marjan, domagając się przyciągnięcia do współpracy również członków Stowarzyszenia z poza Wydziału, wskazuje na konieczność utrzymania oddziału Stow. w Pod-

górzu, wykazując jego dotychczasowe dodatnie wyniki i składając na piśmie odpowiednią rezolucję w powyższych kwestjach, p. **Horowitz Salo**, podnosi potrzebę nawiązania ściślejszego kontaktu z członkami Stowarzyszenia drogą częstych odczytów i wieczorów dyskusyjnych, domaga się dalszych interwencji dla uzyskania wydajnej obniżki cen prądu elektrycznego i gazu, r. **Schenker Henryk** rozwija plan celowych poczynań Wydziału na następny rok, p. **Pitzele S.** domaga się spopularyzowania „Przeglądu Kupieckiego“, aby był przystępny dla najdrobniejszych kupców, p. **Blöder Maks** podnosi znaczenie „Funduszu Zapomogowo-kredytowego“ i konieczność rozbudowania tej instytucji drogą uzyskania znaczniejszych subsydjów ze strony Kasy Oszczędności oraz zainteresowania nią filantropów krakowskich, którym należy wyjaśnić, że jest to obecnie prawie placówka charytatywna, mogąca przynieść znaczną ulgę naszemu podupadłemu drobnemu kupiectwu.

6) W skład Sądu polubownego dla sporów, wynikłych ze stosunku Stow. wybrani zostali pp: **Kirschner Lazarz**, **Goldmann Izrael**, **Weitz Michał**, **Leistner Ch. F.**, **Herzog Samuel**, **Monderer F.**, **Halpern Ignacy**, r. **Schenker Henryk**, **Grynszpan S.**, **Neuman Sz.**, **Dembitzer T.**, **Schmidt Jakób**, **Löewenstein Jozue**, **Bohrer Maks**, **Breit Samuel**, r. **Fromowicz Leopold**, **Dürstenfeld Ignacy**, **Haller Emil**, **Meruk P.**, **Herzig Dawid**.

ad 7) W skład Komisji Rewizyjnej wybrani zostali pp.: **Salomon Fleischer**, **Wilhelm Leinkram** i **Juda Nussbaum**.

ad 8) Wybory przeprowadzone m. g. 3 popoł. do 6 wiecz. dały następujący wynik. r. **Dembitzer Teodor**, r. **Fromowicz Leopold**, **Goldmann Izrael**, **Gross Tobiasz**, **Herzig Dawid**, **Langer Salo**, **Nüssenfeld Ignacy**, r. **Pfeffer Rafał**, r. **Rosenblum Wolf**, r. **Steiner Arnold**, r. **Szyf Marjan**, **Weindling Ferdynand**.

ad 9) Wnioski i interpelacje: Odczytano pismo

Komitetu Żydowskich Organizacji Gospodarczych w Krakowie, w którym Komitet ten przedstawia sprawę importu towarów z Niemiec przez F-mę **Maurycy Finker**, ul. Dietla 25 (właśc. p. **Birnbaum**), mimo ogólnej propagandy zaniechania popierania wytwórczości niemieckiej przez kupiectwo żydowskie, gdy podobne artykuły wytwarzane bywają w kraju oraz wskazuje na fakt, iż Firma ta odmówiła poddaniu się orzecznictwu honorowego sądu bojkotowego.

Pp. **Dürstenfeld** i **Perlberg** wnoszą o wykreślenie z grona członków Stowarzyszenia F-my **Finker** z powodu jej wylamywania się z pod solidarnego nakazu bojkotowego i działania w ten sposób na moralną i materialną szkodę kupiectwa. Wniosek ten został przez Walne Zgromadzenie jednogłośnie przyjęty, jako wiążący wniosek inicjatywy do wykonania przez nowouzupelniony Wydział na najbliższym jego posiedzeniu.

Odczytano wniosek p. **Zygmunta Reicha**, domagający się urządzania przynajmniej raz na miesiąc odczytów, wystąpienia na terenie Izby Skarbowej w sprawie zawiadomienia setek rekurentów na jedną godzinę, przez co każdy wezwany traci po kilka godzin na wyczekiwaniu na swoją kolej, domaga się zmiany statutu w kierunku zmniejszenia do 18 liczby członków wydziału dla uproszczenia prac organizacyjnych oraz zwoływania na dwa miesiące przed Walnem Z. Zgromadzenia członków dla wysłuchania sprawozdań poszczególnych Członków ustępujących z Wydziału z ich działalności. Wreszcie odczytano wniosek p. **Emila Halperna**, domagającego się zmian statutowych odnośnie prawa wybieralności ponownej członków Wydziału. — Powyższe wnioski W. Z. uznało jako wnioski inicjatywy, poruczone rozpatrzeniu i załatwieniu przez nowoskompletowany Wydział.

Na tem — po wyczerpaniu porządku dziennego, Przewodniczący zamknął Walne Zgromadzenie.

P. T. Kupcy i Buchalterzy

kupują w handlach papieru tylko
KSIĘGI HANDLOWE wyrobu firmy

**ANTONI PROCNER i S-KA
W KRAKOWIE**

gdyż są znane od ćwierć wieku jako
pierwszorzędne pod względem jakości.

Nasz **dziennik uproszczonej księgowości**
jest znacznie **ulepszony**.

Uważać na markę ochronną!

**KONCESJONOWANE
BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE****JÓZEFA PROPPERA**

zaprzyśiężonego znawcy sądowego

KRAKÓW, ULICA KARMELICKA 5.

Telefon Nr. 171-05.

Organizacja — Zakładanie ksiąg — Bilansowanie
Nadzór — Kontrola — Likwidacja — Rozliczanie
spółników — Sprawy podatkowe.

Czynności wykonuje również na prowincji.

Nowa taryfa osobowa i bagażowa na kolejach.**JAKIE ULGI PRZEJAZDOWE ZOSTAŁY UTRZYMANE W MOCY?**

Z dniem 1-go stycznia 1934 roku obowiązywać będzie na polskich kolejach państwowych **nowa taryfa osobowa, bagażowa i ekspresowa**. Najważniejsze zmiany, wchodzące w życie z dniem 1-go stycznia są następujące:

CENY BILETÓW PASAŻERSKICH.

Ceny biletów na pociągi osobowe i pociągi pospieszne w klasach od I. do III. włącznie:

- 1) do 80 km. bez zmian,
- 2) od 81 do 200 km. z obniżką do 25 procent,
- 3) na odległość ponad 200 km. obniżka wynosi 25 procent. Ceny biletów I. kl. obliczane są na wszystkie odległości w wysokości podwójnej ceny biletów klasy III. (Dotychczas 2 i pół biletów klasy III.).

Ceny biletów dodatkowych na pociąg pospieszny są obliczone według stref po 50 km., a nie jak dotychczas, po 100 km. W związku z tem **cenę biletów na pociągi pospieszne ulegają obniżce na wszystkie odległości**.

JAKIE ULGI ZNIESIONO?

W związku z reformą taryfy osobowej **uległy zrewidowaniu ulgi przejazdowe**. Całkowicie **zniesione zostały następujące ulgi**:

- 1) dla powrotnych przejazdów z uzdrowisk,
- 2) dla pojedynczych przejazdów członków towarzystw turystycznych i narciarskich,
- 3) bilety wycieczkowe powrotne (niedzielne).

Bilety wycieczkowe niedzielne w niektórych relacjach, które z dniem 1-go stycznia 1934 roku będą zniesione, mogą być wydawane na zasadzie obowiązującej do tego czasu taryfy (najpóźniej do dnia 31-go grudnia r. b. włącznie). Przejazd powrotny za temi biletami może się odbyć bez obowiązku dopłaty — także po tym dniu, w terminie ważności biletu.

Dla reszty ulgowych przejazdów, które nadal pozostają w mocy, zostanie zaniechane procentowe obliczenie ulg. Obliczenie opłat ulgowych nastąpi wyłącznie na podstawie zgóry ustalonych tabel ulgowych,

przezem opłaty ulgowe utrzymano zasadniczo w wysokości obecnie obowiązujących opłat.

JAKIE ULGI POZOSTAJĄ W MOCY?

W mocy pozostają następujące ulgi:

dla grupowych przejazdów członków towarzystw: **Polski Związek Narciarski, Polskie Tow. Tatrzańskie, Polskie Tow. Krajoznawcze i Tow. Turystyczne „Beskidensverein“**. Ulgi stosuje się tylko w ustalonych relacjach **przy grupie złożonej conajmniej z 10 osób**, dla członków Polskiego Związku Narciarskiego wprowadzono na bieżący sezon zimowy, t. zw. bilety narciarskie 1000 km., wzorem roku ubiegłego.

Ulg dla młodzieży szkolnej, jak dotychczas, przy przejazdach pojedynczych oraz za biletami miesięcznymi.

Dla robotników zatrzymano obecnie stosowane ulgi bez zmian. Legitymacje robotnicze powinny być potwierdzone przez Urzędy gminne miejsca pracy.

Dla wycieczek szkolnych i przejazdów dzieci do lat 18 na kolonie, ulgi ustalone w wysokości 50 proc. od opłat dotychczasowych.

Dla wycieczek harcerskich ustalono ulgi jak dla wycieczek szkolnych, przezem wiek harcerzy ograniczono do lat 22. Z ulgi tej korzystać mogą narazie tylko członkowie Związku Harcerstwa Polskiego.

Dla urzędników państwowych utrzymuje się ulgi w dotychczasowym wymiarze; przezem ulgę rozszerzono na żony tych pracowników oraz urzędników państwowych kontraktowych i prowizorycznych.

BILETY OKRESOWE.

Ceny biletów okresowych, odcinkowych oraz biletów okręgowych pozostają bez zmian. Jedynie bilety kl. I. ulegają obniżce.

PRZEWÓZ PSÓW I BAGAŻU.

Za przewóz psów w pociągach pospiesznych pobierać się będzie połowę ceny biletu kl. III. na pociąg osobowy. Opłaty za przewóz bagażu pozostają bez

KSIEGI HANDLOWE

AMERYKANKI,
SALDA - CONTI,
KSIEGI KASOWE,
MAGAZYNOWE,
WEKSLOWE i T. D.

**NAJKORZYSTNIEJ
WE FIRMIE**

J. LEMBERGER
KRAKÓW, STAROWISŁNA 17
TELEFON Nr. 114-64.

Maszyny do pisania
okazyjnie, wszelkie systemy, rewelac. tanio
MAX LÖWENSTEIN 8.
Tel. 162-50. Kraków-Zwierzyniecka

zmiany. Oplaty za przewóz przesyłek ekspresowych pobierać się będzie przy wadze przesyłki od 5 do 10 kg. za pojedyncze kilogramy (5, 6, 7, 8, 9 i 10 kg.), za przesyłki o wadze wyższej — jak dotychczas.

Najniższa opłata za przewóz przesyłek ekspresowych zostanie obniżona z 60 gr. na 50 gr.

ULGI KOLEJOWE NA DRZEWO.

W związku z wiadomością o interwencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Min. Rolnictwa i Reform Rolnych odnośnie postulatów sfer drzewnych w sprawie cofnięcia przez Min. Komunikacji ulg taryfowych na drzewo, które miało nastąpić 1-go stycznia 1934 roku dowiadujemy się, że **Min. Komunikacji uwzględniając dezyderaty sfer drzewnych, zdecydowały się nie cofać przyznanych ulg aneksowych i postanowiło je przedłużyć do dnia 1-go września 1934 r.** Tak więc zarówno eksport tarcicy iglastej, surówca iglastego, podkładów miękkich i t. p. będzie korzystał nadal z obowiązujących dzisiaj stawek taryfowych. To samo dotyczy eksportu papierówki, który będzie posiadał również zniżki w wysokości 20 proc., utrzymujące się dotychczas. Jak widać z powyższego dalsze przyznanie ulg, które wpływały w wielkim stopniu na umożliwienie eksportu naszemu drzewnictwu, niewątpliwie przyczyni się do wzmocnienia naszego eksportu.

NOWE OPŁATY ZA TELEGRAMY I ROZMOWY TELEFONICZNE.

Jak już donosiliśmy, z dniem 1 stycznia br. wprowadzone zostają w taryfie telegraficznej i telefonicznej korzystne dla publiczności zmiany.

Telegramy zamiejscowe zwykłe (państwowe i prywatne) napisane w całości w języku umówionym, bądź częściowo w języku jawnym, częściowo zaś umówionym opłacane będą od wyrazu 10 groszy. najmniej jednak 5 wyrazów, tj. 50 groszy plus zasadnicza opłata od każdego telegramu 35 gr. Za telegramy pilne od wyrazu 20 gr.

Telegramy czasowe pilne opłacane są od wyrazu 15 groszy.

Telegramy — reklamy, miejscowe i zamiejscowe, opłacane są od wyrazu 2 grosze. Za każdy odpis telegramu-reklamy 10 gr. Za każdą miejscowość, do której ma być wysłany telegram-reklama 50 groszy. Telegram-reklama winien zawierać minimum 10 słów.

Treść telegramu-reklamy może zawierać tylko zaoferowanie w celach reklamy i zbytu różnych artykułów przemysłowo-handlowych, rolniczych oraz różnych wyrobów rzemieślniczych.

Telegram-reklama o tej samej treści może być nadany do nieograniczonej ilości adresatów w jednej

Odł. głość między centralami, do których załączeni są wywołujący i wywoływany w kilometrach		Za 3-minut rozmowę			
		w godzinach silnego ruchu		w godzinach słabego ruchu	
		zwykłą	pilną	od 19 do 8 zwykłą	pilną
		1	2	3	4
		g			
do	25 km	60	120	35	70
ponad	25 do 50 "	120	240	70	140
"	50 do 100 "	200	400	120	240
"	100 do 200 "	300	600	180	360
"	200 do 300 "	360	720	215	430
"	300 do 400 "	420	840	250	500
"	400 do 500 "	480	960	290	580
"	500 do 600 "	540	1080	325	650
"	600 do 700 "	600	1200	360	720
"	700 do 800 "	660	1320	395	790
"	800 do 900 "	720	1440	430	860

i tej samej miejscowości, jak również jednocześnie do kilku adresatów i do różnych miejscowości, t. j. urzędów p.-t.

Gdy nadawca nadaje telegram-reklamę jednocześnie z adresem do kilku miejscowości, winien złożyć tyle odpisów, do ilu miejscowości ma być wydany telegram.

Każdy odpis otrzymuje jeden i ten sam numer dziennika kasowego, przyjętych telegramów.

Telegramy-reklamy wydaje się w kolejności po telegramach zwykłych i doręcza się przez gońców.

W taryfie telefonicznej wprowadzone są następujące ważniejsze zmiany:

1) Obniżono opłaty za rozmowy telefoniczne międzymiastowe pilne. Opłata za rozmowę pilną równa się podwójnej opłacie za rozmowę zwykłą.

2) Ustalono godziny słabego ruchu od godziny 19 do 8. Za rozmowy prowadzone w tych godzinach zniżka wynosi 40 proc. opłat normalnych.

3) W wypadkach, gdy w lokalu osoby, zgłaszającej prośbę o przyłączenie do sieci telefonicznej już znajduje się urządzenie telefoniczne połączone z centralą miejską, do których to urządzeń i połączeń poprzedni abonent zrzekł się swych praw, a nowy abonent przyjmuje je bez zmian, pobiera się opłatę w wysokości zł. 5 za przepisanie telefonu.

Dotyczy to aparatów nie należących do PAST.

Nie pobiera się opłaty za umówioną rozmowę międzymiastową, jeżeli zgłaszający rozmowę nie uzyska żadnego połączenia z powodu zajęcia linii telefonicznych w ciągu pół godziny dla rozmów pilnych, a w ciągu godziny dla rozmów zwykłych i rezygnuje z rozmowy, nie zamierzając dłużej oczekiwać. Dotychczas, dopiero po upływie godziny dla rozmowy pilnej, a 3 godzin dla zwykłej było dozwolone.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

W Nrze 100 Dz. U. ukazało się rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w sprawie zmian w opłatach od hurtowej i detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych.

Stawki opłat od hurtowej i detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych, określone w załączniku do art. 62 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11. lipca 1932 r. o monopoli spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży, oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586), zmienia się i ustala, jak następuje:

w miejscowościach

I kl. II kl. III kl.

III. SPRZEDAŻ HURTOWA.

1) wszelkich napojów alkoholowych			
300 zł.	180 zł.	132 zł.	
2) wina, miodu i piwa			
96 zł.	48 zł.	24 zł.	

IV. SPRZEDAŻ DETALICZNA.

1) wyłącznie w naczyniach zamkniętych:			
a) wszelkich napojów alkoholowych oraz spirytusu:			
132 zł.	48 zł.	18 zł.	
b) wina, miodu i piwa			
36 zł.	18 zł.	9 zł.	
2) w naczyniach zamkniętych i na kieliszki:			
A. wszelkich napojów alkoholowych oraz spirytusu:			

Koncesjonowane Biuro

Buchalteryjno-Rewizyjne KAROLA ROSENBAUMA

zaprzyśiężonego znawcy sądowego

Kraków, ulica Topolowa 9. — Tel.: 178-89.

poleca się niniejszem dla **solidnego** wykonywania wszelkich czynności w tej dziedzinie wchodzących:

Zakładanie ksiąg, organizacja i reorganizacja biurowości, rewizje, bilansowanie, stały nadzór, fachowe porady, porządkowanie zaniedbanej buchalterji etc.

Specjalnie poleca się popularną **PRAWIDŁOWĄ BUCHALTERJĘ**, bardzo znacznie **UPROSZCZONĄ**, własnego układu „**ROBOT**” w kompletach różnych wielkości.

CENY KRYZYSOWE!

T U T K I

(gilzy)

ALTESSE

(Specjalne)

150 sztuk

35 groszy

Z najlepszych najtaniej.

tusu w naczyniach zamkniętych.

a) w zakładach restauracyjnych, zatrudniających ponad 20 pracowników
720 zł. 408 zł. 144 zł.

b) w zakładach restauracyjnych do 20 pracowników
288 zł. 96 zł. 36 zł.

c) w cukierniach bez podawania potraw kuchennych, w karczmach, domach zajazdowych i t. p.
132 zł. 48 zł. 18 zł.

B. wina, miodu i piwa
72 zł. 36 zł. 12 zł.

3) bufety stałe ze sprzedażą:

a) wszelkich napojów alkoholowych
60 zł. 36 zł. 12 zł.

b) wina, miodu i piwa
24 zł. 12 zł. 6 zł.

4) bufety czasowe ze sprzedażą:

a) wszelkich napojów alkoholowych na dobę
10 zł. 7 zł. 5 zł.

b) wina, miodu i piwa na dobę
5 zł. 3 zł. 2 zł.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1-go stycznia 1934 roku.

RUCH WYDAWNICZY.

Dr. Bronisław Feller: Ustawa stemplowa. Część II. Rozporządzenia wykonawcze Min. Skarbu i Sprawiedliwości. Wykładnia ustawy Min. Skarbu. Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego itd.

Nakładem Wydawnictwa Ustawy stemplowej.
Kraków 1934.

Część I., obejmująca ustawę stemplową z komentarzem w trzecim wydaniu jest na wyczerpaniu. Autor w części II. zamieścił rozporządzenie wykonawcze Min. Skarbu do ustawy stemplowej, wszystkie zmiany obowiązujące od 1. stycznia 1934 r. (nowe prawo o notariacie), od 1. lipca 1934 r. (nowy Kodeks Zobowiązań), instrukcję Min. Sprawiedliwości i Skarbu, w sprawach opłat skarbowych dla sądów, komorników i kas, ustawę o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z rozporządzeniem wykonawczym Min. Spraw Wewnętrznych, okólnik Min. Skarbu z dnia 1. lipca 1933 r. w sprawie opłat stemplowych od podań, rozporządzenie Min. Skarbu z 7-go lipca 1933 r. w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych pism wiążących się z działalnością Banku Akceptacyjnego, układ z wolnem miastem Gdańskiem w sprawie uchylecia dwukrotnego opodatkowania podatku wekslowego, opłaty stemplowe od podań i świadectw, odnoszących się do prawa o stowarzyszeniach, opłaty odnośnie do urzędów rozjemczych do spraw majątkowych, posiadaczy gospodarstw wiejskich itd. — Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych Min. Skarbu doprowadzona do 15. grudnia 1933 r. wyjaśnia wszelkie wątpliwości nasuwające się przy interpretacji ustawy, a opracowane orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego daje wykładnię autentyczną. — Książka jest niezbędną dla sfer prawniczych i handlowych.

Kronika.

Niniejszem podaje się po myśli art. 76 ustawy o spółdzielniach poraz drugi do wiadomości, iż **Ludowa Kasa Zaliczkowa, Spółdzielnia z ogr. odp.** w Krakowie została rozwiązana i znajduje się w stanie likwidacji, a równocześnie wzywa się wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń do dnia 14-tu od daty niniejszego ogłoszenia.

Likwidator:

Adwokat Dr. Rafał Landau
Kraków, ul. św. Gertrudy 9.

PRZYWÓZ TOWARÓW Z ZAGRANICY.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie komunikuje, że firmy zainteresowane w przywozie towarów reglementowanych z zagranicy winny bezzwłocznie po wykupieniu świadectw przemysłowych na rok

1934, przedłożyć odpisy ich Izbie Przemysłowo-Handlowej do legalizacji, celem przesłania do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, gdyż zaniedbanie w tym kierunku spowodować może dla zainteresowanych zwłokę w załatwieniu ich prośb o przywóz.

PRZED POROZUMIENIEM POLSKICH CYNKOWNI BLACHY.

20-go grudnia 1933 roku odbyło się w Katowicach posiedzenie przedstawicieli Polskich Ocynkowni Blachy mające na celu osiągnięcie porozumienia w tej gałęzi przemysłu krajowego. W wyniku obrad, którym przewodniczył jeneralny dyrektor Syndykatu Polskich Hut Żelaznych b. min. B. Grodziecki, uzgodniono ostatecznie udziały uczestników oraz zakres działalności nowego porozumienia. Podpisanie umowy ma nastąpić w pierwszej połowie stycznia 1934 roku. Uczestnikami nowego porozumienia będą „Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego w Będzinie“, Śląski Przemysł Cynkowy w Kostuchnie, Huta „Laura“ w Siemianowicach, Zakłady Modrzejowskie oraz Ocynkownia w Warszawie.

SCALONY PODATEK OBROTOWY OD ZAPALEK.

Rozporządzeniem ministra skarbu wprowadzony został od dnia 1 stycznia br. scalony podatek obrotowy od zapalek w wysokości 25 zł. od 1 miliona zapalek. Do scalonego podatku obrotowego dolicza się 10-procentowy dodatek oraz dodatek na rzecz związków komunalnych w wysokości 1/4 części scalonego podatku. Scalony podatek wpłacać będzie skarbowi spółka, dzierżawiąca monopol zapalczany w Polsce. Spółka upoważniona jest do doliczenia do ceny sprzedaży zapalek scalonego podatku z tem, że nie może to spowodować wyższej ceny zapalek przy sprzedaży detalicznej. Od dnia 1 bm. przedsiębiorstwa handlowe wolne są od płacenia podatku obrotowego od zapalek.

PRZEDŁUŻENIE KARTELU KWASU SIARKOWEGO

Kartel kwasu siarkowego zrzesza przedsiębiorstwa, produkujące kwas ten z blendy cynkowej. Umowa kartelowa tych przedsiębiorstw obowiązuje do końca br. W związku z tem, po przeprowadzeniu pertraktacji zrzeszeń przedłużyli tę umowę na rok następny. Kartel ten reprezentuje blisko 90 proc. krajowej produkcji kwasu siarkowego. Poza kartelem istnieją przedsiębiorstwa, które produkują kwas siarkowy z pirytów.

P.T. Abonentów z prowincji zalegających z wpłatą za prenumeratę „Przeglądu Kupieckiego“, uprzejmie upraszamy o uiszczenie należności załączonym czekiem P. K. O. Nr. 400.342,

OPLATY STEMPOWE OD SPÓLEK.

Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy w sprawie opłat stemplowych od spółek. Opłaty stemplowe przewidziane w art. 102, 103, 105, 109 i 110 ustawy z dnia 1. lipca 1926 r. o opłatach stemplowych pobierane w wysokości 2 procent, będą pobierane w wysokości 1 procent, o ile staną się wymagalne w czasie od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca 1935 roku.

Ulgi powyższe będą stosowane do uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego spółek akcyjnych i komandytowych tylko w tych przypadkach, w których okres wyznaczony do przyjmowania wpłat na poczet podwyżki kapitału zakładowego rozpoczął się najpóźniej dnia 30. czerwca 1933 roku.

Minister skarbu może zezwolić na zastosowanie ulg w przypadkach, w których opłata stemplowa stała się wymagalna w czasie od 1. stycznia 1933 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ulgi, przewidziane w projekcie ustawy, stosowane były już dwukrotnie, poraz pierwszy w latach 1927 do 1929, poraz drugi od 28 marca 1931 do końca 1932 roku.

W SPRAWIE KOMPENZACYJNEGO WYWOZU.

Ministerswo Przemysłu i Handlu komunikuje, że import towarów oprócz kawy, herbaty i kakao, objętych obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 11. X. br. (Monitor Polski Nr. 236 poz. 257) winien być pokrywany eksportem kompensacyjnym na rynki zamorskie pozaeuropejskie.

W wypadku, gdy firma importująca nie wykaże się wywozem na rynki zamorskie pozaeuropejskie, będzie ona mogła załączyć do podania zaświadczenie o kompensacyjnym wywozie, stwierdzające dokonanie wywozu kompensacyjnego na rynki europejskie z tem jednak, że jako ekwiwalent wywozu zamorskiego pozaeuropejskiego, winna będzie poza dołączeniem zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie na rynki europejskie wpłacić na konto wywozowe Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie 35 proc. wartości nominalnej tych zaświadczeń. Oznacza to podniesienie kwot, przewidzianych paragr. 6 punkt 1 obwieszczenia o 35 proc.

Jednocześnie Ministerstwo komunikuje, że import bananów, pieprzu goździków i innych korzeni, objętych poz. 82 taryfy celnej w każdym bądź wypadku winien być pokryty zaświadczeniami o kompensacyjnym wywozie na rynki zamorskie pozaeuropejskie.

Powyższe wymogi obowiązywać będą od podań złożonych po dniu 15 listopada 1933 r.

PODWYŻSZENIE PODATKU OD KART?

W ministerstwie spraw wewnętrznych, jak się dowiadujemy, wysuwany jest projekt, aby wszelkie wpływy z rozrywek szły na opiekę społeczną. Do kategorii rozrywek zostaną również wliczone karty do gry. Karty te mają być specjalnie opodatkowane i to dość wysoko w porównaniu z obecną opłatą. Wysokość podatku zależna będzie od gatunku talji. Najbardziej opodatkowane zostaną gumowe karty, używane do gry w brydża. Każda talja będzie posiadała banderole, a to celem ułatwienia inkasa podatku.

Sprzedaż kart do gry bez banderoli pociągnie za sobą ogromne kary pieniężne.

SPORZĄDZANIE BILANSÓW.

Przepis dekretu o zasadach sporządzania bilansów i t. d. (Dz. U. Nr 84/33), zamieszczony w ust. 2 art. 6(podług którego rozporządzenie stosuje się do bilansów zamykanych po dniu 31. grudnia 1933 roku oraz do sporządzonych po tym terminie zamknięć rachunkowych i sprawozdań, należy w ten sposób rozumieć, że bilanse za rok gospodarczy, kończący się w dniu 31. grudnia b. r., nie podlegają jeszcze przepisom rozporządzenia, lecz dopiero bilanse zamykane po tym terminie.

Rozporządzenie wykonawcze do tego dekretu nie jest jeszcze gotowe, gdyż Rząd liczy się z tem, że dekret dotyczyć będzie dopiero bilansów, zamykanych z końcem marca 1934 r., jako w pierwszym w praktyce stosowanym terminie upływu łamanego roku gospodarczego. Niema więc koniecznej potrzeby spieszyć się z wydaniem tego rozporządzenia wykonawczego.

Centralny Związek Przemysłu Polskiego przewiduje wydanie okólnika z oświeceniem przepisów dekretu, jednak dopiero po ukazaniu się rozporządzenia wykonawczego.

CO NALEŻY CZYNIĆ W RAZIE ZAGINIĘCIA KORESPONDENCJI Z ZAGRANICĄ?

Firmy eksportowe polskie niejednokrotnie zaawiały państwowy instytut eksportowy o zaginięciu korespondencji, prowadzonej z firmami zagranicznymi.

W związku z interwencjami, jakie państwowy instytut eksportowy w tej sprawie poczynił, p. minister poczt i telegrafów zwraca uwagę, że w wypadku zaginięcia korespondencji, należy zwracać się do nadawcy, lub adresata zagranicznego, aby ten wnosił również reklamację w odpowiednim urzędzie pocztowym, co pozwoli na ustalenie drogi przewozu z kraju nadania do kraju przeznaczenia i umożliwi wykrycie powodów zaginięcia korespondencji.

KSIĄŻECZKI OBRACHUNKOWE ROBOTNICZE.

Z powodu wejścia w życie z dniem 1. stycznia 1934 r. ustawy z dnia 22. marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 227), o czasie pracy w przemyśle i handlu, tudzież ustawy z 22 marca 1933 (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 228), zmieniającej przepisy o urlopach, zachodzi potrzeba wystawienia nowych książeczek obrachunkowych dla robotników. Prosimy zawiadomić nas, czy ewent. na jaką ilość tych książeczek WPanowie reflektowaliby. Jeżeli zbierze się odpowiednia ilość nabywców, zarządźmy nakład tych książeczek.

**WAŻNE ROZSTRZYGNIECIE
W SPRAWIE DOSTAW PAŃSTWOWYCH.**

Kwestja stosowania przez władze skarbowe stawki podatkowej przy wszelkiego rodzaju dostawach do instytucji państwowych i samorządowych nie była dotychczas należycie wyświetlona, gdyż władze skarbowe wychodziły z założenia, że dostawa ma miejsce wtedy tylko, gdy pomiędzy kupcem, a instytucją zawarta była specjalna umowa pisemna w przedmiocie dostawy, względnie, gdy dostawa poprzedzona była przetargiem. Takie stanowisko władz skarbowych zostało przez sfery gospodarcze zdecydowanie zakwestjonowane, jako niesłuszne. W wyniku wymiany zdań na jednym z posiedzeń komisji handlowej, przedstawiciel skarbu oświadczył, że ministerstwo skarbu podziela stanowisko sfer gospodarczych i wyda okólnik z wyjaśnieniem, że wszelką sprzedaż instytucjom państwowym lub komunalnym uważać należy za dostawę.

Obecnie ministerstwo wydało zapowiadany okólnik L. D. V. 26234/4/33, treści następującej: „Na sprawozdanie z dnia 23-go maja 1933 r. L. W. II 160629/33 Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że za obrót uzyskany przez przedsiębiorstwa handlu towarowego z dostaw dla instytucji państwowych i samorządowych w myśl art. 7 lit. A. p. 1 a) ustawy o państwo-

*Najprzewniejsza
ochrona
przed przereźbieniem*

4.-

Art. 9807-61
Kalosze na ciepłej podszewce.

5.-

Art. 1865-03
Ciałogumowe śniegowce w niepogody.

Rata

wym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 17 za 1932 r. poz. 110) należy rozumieć obrót, uzyskany przez wspomniane przedsiębiorstwa z wszelkiego rodzaju sprzedaży towarów niezależnie od ilości władzom i urzędom państwowym i samorządowym, a między innymi i wojsku. Sprzedaż natomiast przedsiębiorstwom państwowym i komunalnym (samorządowym) objęta jest pojęciem sprzedaży hurtowej, o ile zachodzą warunki, określone w art. 7 ustęp 5 ustawy.

poleca:

**Wszelkie Druki
oraz Reklamy**

DLA KUPCÓW i PRZEMYSŁOWCÓW
tanio i szybko

Drukarnia J. Fischera w Krakowie
UL. GRODZKA 62. TELEFON 104-12.

Tysiące osób

przeczytają ogłoszenia Pana,
jeśli je Pan pomieści u nas
w najbliższych numerach.